

پودمان دوم

تجزیه و تحلیل نما و حجم

قطعات و لوازم ساخته شده پیرامون ما در نگاهی هندسی از حجم‌های ساده‌تری تشکیل شده‌اند. توانایی تجزیه و تحلیل حجم‌ها علاوه بر ایجاد شناخت و دید بهتر، راهگشای روش‌های مفید‌تری برای ساخت آنها است. مهارت‌های تجسمی با تجزیه و تحلیل حجم‌ها از طریق ترسیم و شناخت اجزای سازنده آنها ممکن است. هنرجویان باید این توانایی را به عنوان یکی از مهارت‌های لازم در ترسیم و تجسم اشیاء و قطعات، فراگیرند. توانایی تجزیه و تحلیل احجام در پی انجام تمرین‌های مستمر این پودمان به دست خواهد آمد.

شاپیستگی‌های این‌پودمان

- تجزیه و تحلیل تصویر مجسم
- تعیین نماهای رو برو، جانبی و بالا

آیا تابه حالت پی برده‌اید

- خط و صفحه چه رابطه‌ای با هم دارند؟
- چه حجم‌هایی ساده هستند؟
- سه‌نما چیست و چگونه ترسیم می‌شود؟
- یک حجم به چه روش‌هایی تولید می‌شود؟

هدف از این واحد شاپیستگی، تعیین سه‌نما و تجزیه و تحلیل حجم‌ها است.

استاندارد عملکرد

تجزیه و تحلیل حجم‌ها، تعیین نماها و روابط بین آنها مطابق استانداردهای نقشه‌کشی ISO

اجزای ترسیم

هر نقشه یا ترسیم از اجزاء کوچکتری تشکیل شده است که تعریف علمی واحدی ندارند ولی باید شناسایی شوند.

۱ نقطه:

نقطه همان اثر قلم روی کاغذ است و کوچکترین شکل هندسی است که فاقد طول، عرض و ارتفاع بوده و از تقاطع دو یا چند خط به وجود می‌آید. تمام گوشه‌های اجسام را می‌توان به عنوان یک نقطه، شماره‌گذاری و شناسایی کرد.

شکل ۱

به دو حجم شکل ۱ دقت کنید و به سوالات زیر در جدول پاسخ دهید.

فعالیت کارگاهی

در شکل ب	در شکل الف
۱- چند گوشه وجود دارد؟	۱- چند گوشه وجود دارد؟
۲- چند گوشه دیده نمی‌شود؟	۲- چند گوشه دیده نمی‌شود؟
۳- کدام شماره‌ها نوشته نشده است؟	۳- کدام شماره‌ها نوشته نشده است؟
۴- علت دیده نشدن گوشه‌ها چیست؟	۴- علت دیده نشدن گوشه‌ها چیست؟

فعالیت کارگاهی

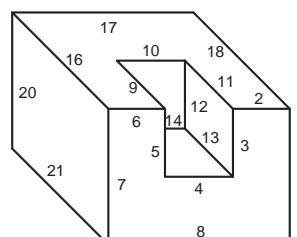
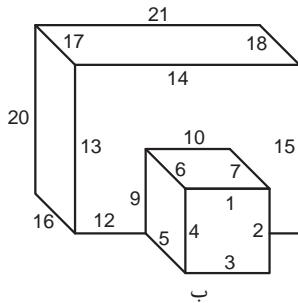
تمام گوشه‌های قابل رویت در احجام شکل ۲ را شماره‌گذاری کرده، جدول مربوط به هر حجم را تکمیل کنید.

۱	تعادل گوشه‌های قابل رویت	تعادل گوشه‌های قابل رویت
۲	تعادل گوشه‌های قابل رویت	تعادل گوشه‌های قابل رویت
۳	تعادل گوشه‌های قابل رویت	تعادل گوشه‌های قابل رویت
۴	تعادل گوشه‌های قابل رویت	تعادل گوشه‌های قابل رویت
۵	تعادل گوشه‌های قابل رویت	تعادل گوشه‌های قابل رویت
۶	تعادل گوشه‌های قابل رویت	تعادل گوشه‌های قابل رویت

شکل ۲

خط: ۲

به کوتاهترین فاصله بین دو نقطه خط می‌گویند. یک خط از برخورد دو صفحه به وجود می‌آید، لبه‌ها، شکستگی‌ها و اختلاف سطوح در اجسام به صورت خط دیده می‌شود. تمام لبه‌های احجام را می‌توان به عنوان یک خط، شماره‌گذاری و شناسایی کرد.

شکل ۳

به دو حجم شکل ۳ دقت کنید و به سؤالات زیر در جدول پاسخ دهید.

فعالیت کارگاهی

در شکل ب	در شکل الف
۱- چند خط وجود دارد؟	۱- چند خط وجود دارد؟
۲- چند خط دیده نمی‌شود؟	۲- چند خط دیده نمی‌شود؟
۳- کدام شماره‌ها نوشته نشده است؟	۳- کدام شماره‌ها نوشته نشده است؟

فعالیت کارگاهی

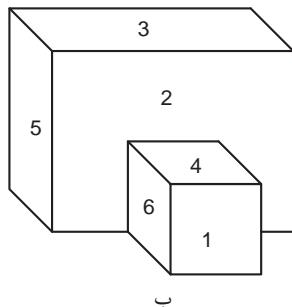
تمام خطهای قابل رؤیت در احجام شکل ۴ را شماره‌گذاری کرده، جدول مربوط به هر حجم را تکمیل کنید.

۱		تعداد خطهای قابل رؤیت		تعداد خطهای قابل رؤیت
۲		تعداد خطهای غیرقابل رؤیت		تعداد خطهای غیرقابل رؤیت
۳		تعداد خطهای قابل رؤیت		تعداد خطهای قابل رؤیت
۴		تعداد خطهای غیرقابل رؤیت		تعداد خطهای غیرقابل رؤیت
۵		تعداد خطهای قابل رؤیت		تعداد خطهای قابل رؤیت
۶		تعداد خطهای غیرقابل رؤیت		تعداد خطهای غیرقابل رؤیت

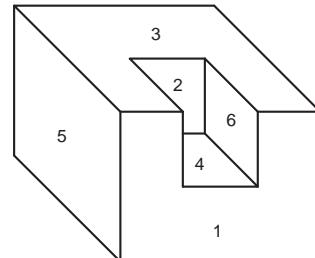
شکل ۴

صفحه: ۳

صفحه سطحی است صاف، بدون انحنای و از هر طرف نامحدود. صفحه در نقشه به صورت محدود است.

ب

الف

شکل ۵

به دو حجم شکل ۵ دقیق کنید و به سوالات زیر در جدول پاسخ دهید.

فعالیت کارگاهی

در شکل ب	در شکل الف
۱- چند صفحه وجود دارد؟	۱- چند صفحه وجود دارد؟
۲- چند صفحه دیده نمی‌شود؟	۲- چند صفحه دیده نمی‌شود؟
۳- کدام شماره‌ها نوشته نشده است؟	۳- کدام شماره‌ها نوشته نشده است؟

تمام صفحه‌های قابل رویت در احجام شکل ۶ را شماره‌گذاری کرده، جدول مربوط به هر حجم را تکمیل کنید.

فعالیت کارگاهی

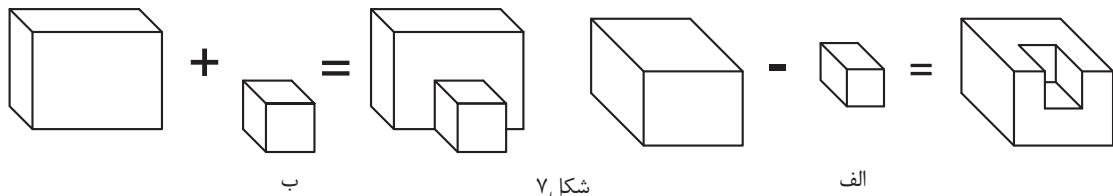

۱	تعادل صفحه‌های قابل رویت	۲	تعادل صفحه‌های قابل رویت
۳	تعادل صفحه‌های غیرقابل رویت	۴	تعادل صفحه‌های غیرقابل رویت
۵	تعادل صفحه‌های قابل رویت	۶	تعادل صفحه‌های قابل رویت
	تعادل صفحه‌های غیرقابل رویت		تعادل صفحه‌های غیرقابل رویت

شکل ۶

۴ حجم:

به فضایی که یک جسم اشغال می‌کند حجم می‌گویند. حجم‌ها را به روش‌های مختلفی می‌توان تولید کرد. برای مثال حجم می‌تواند از برخورد چند صفحه یا دوران یک صفحه تولید شود، همچنین عموماً از کاهش و یا افزایش حجم‌های ساده‌تر بوجود می‌آید.

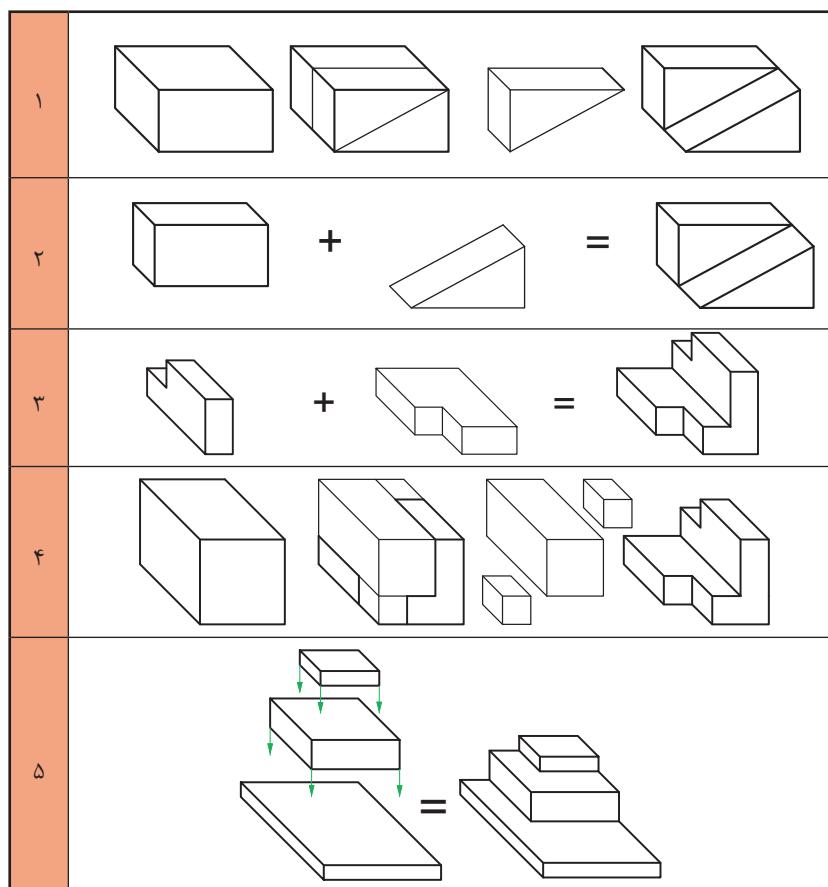
به دو حجم شکل ۷ دقต کنید و به سؤالات زير در جدول پاسخ دهيد.

فعالیت کارگاهی

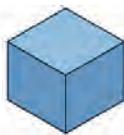
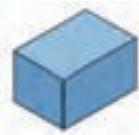
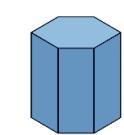
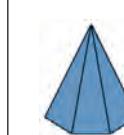
در شکل ب	در شکل الف
۱- این جسم از چند حجم ساده ساخته شده است؟	۱- این جسم از چند حجم ساده ساخته شده است؟
۲- آیا حجمی وجود دارد که شما آن را نمی‌بینید؟	۲- آیا حجمی وجود دارد که شما آن را نمی‌بینید؟
۳- به چه روشی ساخته شده است؟	۳- به چه روشی ساخته شده است؟

تصاویر شکل ۸ نمونه‌هایی هستند از چگونگی ساخت احجام ساده

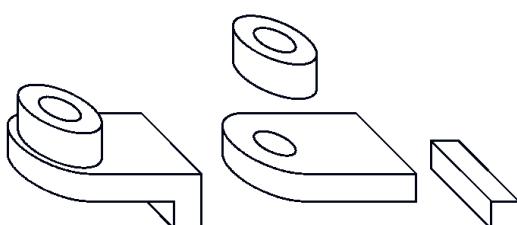
پودمان دوم: تجزیه و تحلیل نما و حجم

تعدادی از احجام ساده هندسی که در اطراف خود به فراوانی یافت می‌شود را در جدول ۹ مشاهده می‌کنید.

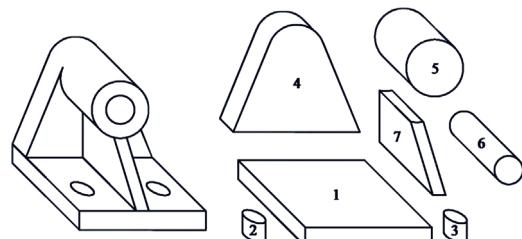
مکعب	مکعب مستطیل	استوانه	مخروط	منشور	هرم	توضیح
						شکل قبل رؤیت در عکس گرفته شده
						بعدی

شکل ۹

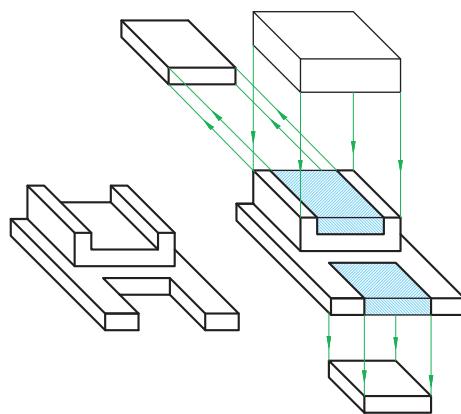
به حجم‌های مرکب و اجزای تشکیل‌دهنده آنها دقت کنید.

شکل ۱۱

شکل ۱۰

شکل ۱۲

فعالیت کارگاهی

احجامی را که در ساختمان قطعات شکل ۱۰، ۱۱ و ۱۲ به کاررفته، شناسایی کنید و نام ببرید.

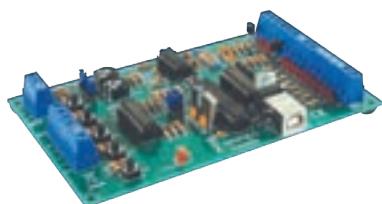
	شکل ۱۰
	شکل ۱۱
	شکل ۱۲

فیلم

فیلم شماره ۱۰۳۰۷: اجزای ترسیم

بیشتر احجامی که در اطراف خود می‌بینیم از چندین حجم ساده تشکیل شده است. به این احجام مرکب گفته می‌شود (شکل ۱۳).

ج- کیت مدار الکترونیکی

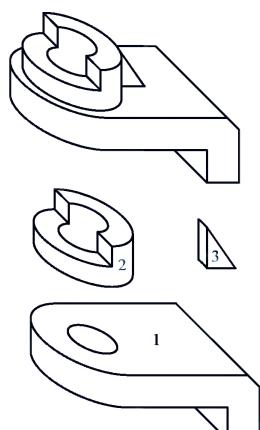
ب- کیس
شکل ۱۳

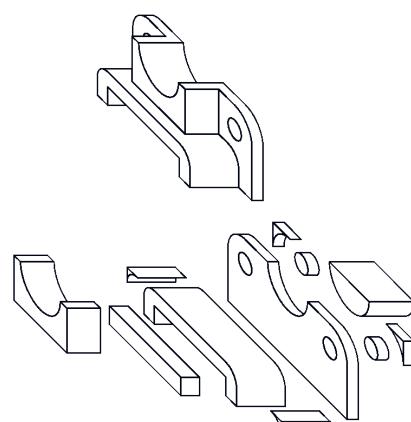
الف- فیوز

به احجام مرکب شکل ۱۴ دقت کنید. هر یک از احجام ساده‌ای که در ساختمان آنها به کاررفته است را شناسایی کنید و زیر آن بنویسید.

فعالیت کارگاهی

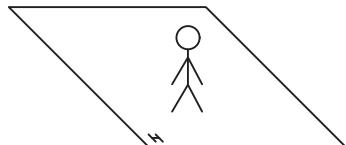
(ب)

الف)

شکل ۱۴

صفحات اصلی تصویر

شکل ۱۵

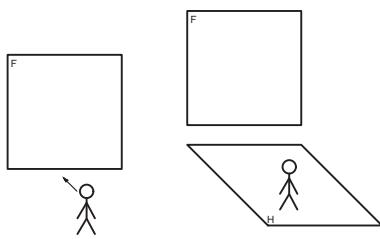
در نقشه‌کشی معمولاً از سه صفحه اصلی استفاده می‌شود:

۱ صفحه افقی:

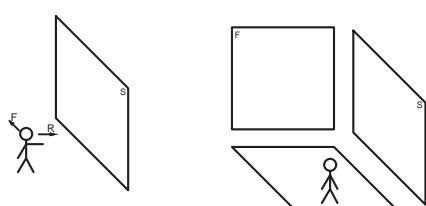
صفحه‌ای که زیر پای ما قرار دارد و فاقد شیب و زاویه است، این صفحه را با حرف **H** نمایش می‌دهند.

۲ صفحه روبرو(قائمه):

این صفحه بر صفحه افقی عمود است و روبروی ما قرار دارد. این صفحه را با حرف **F** یا **V** نمایش می‌دهند.

شکل ۱۶

شکل ۱۷

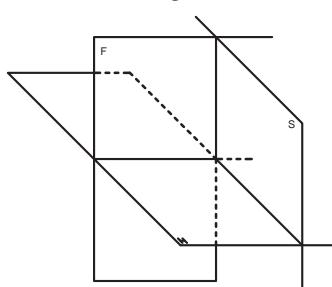
۳ صفحه نیم‌رخ:

این صفحه تنها صفحه‌ای است که بر صفحات افقی و روبرو عمود است و به دلیل نیاز سمت راست ناظر قرار دارد. این صفحه را با حروف **S** یا **P** نمایش می‌دهند.

فیلم

فیلم شماره ۱۰۳۰۸: صفحات اصلی تصویر

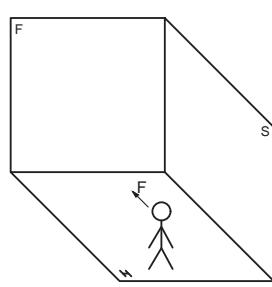

شکل ۱۸

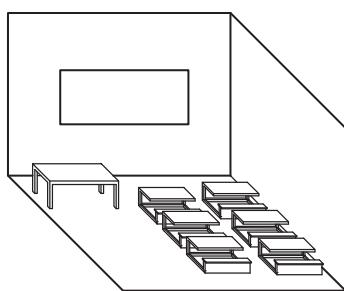
فرجه:

با قرارگیری صفحات اصلی تصویر در جایگاه اصلی خود فضایی به وجود می‌آید که به آن فرجه یا ناحیه می‌گویند. چون صفحات بی‌نهایت تعریف شده‌اند این فرجه‌ها ۴ عدد است.

به دلیل اینکه ما از سیستم استاندارد (ISO) پیروی می‌کنیم فرجه اول برای ما دارای اهمیت بسیاری است. تصویر نهایی فرجه اول شبیه کلاس درس خواهد بود که افقی همان سطح کف کلاس است. صفحه روبرو دیوار تخته کلاس است و صفحه نیم‌رخ درست در سمت راست قرار دارد. به کلاس درس خود دقت کنید.

شکل ۱۹

شکل ۲۰

کنجدکاوی

فیلم

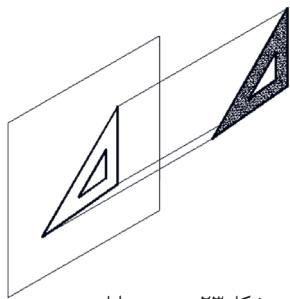
بسازید

اگر روزی به دلیل نقاشی کلاس و یا تعمیرات تخته کلاس را روی دیوار دیگری نصب کنیم، چه تغییری در محل قرارگیری سه صفحه اصلی از دید هنرجو به وجود می‌آید؟

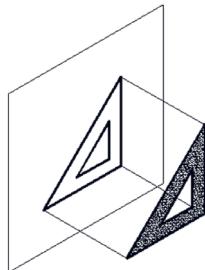
فیلم شماره ۱۰۳۰۹: فرجه

با دقت در فیلم فوق و با استفاده از مقوا، طلق یا شیشه و یا موارد دیگر، سه صفحه اصلی و فرجه اول را بسازید و با خود به کلاس ببرید.

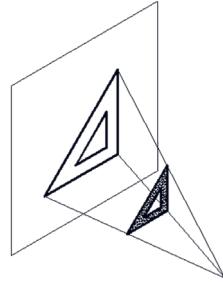
تصویر و انواع آن

شکل ۲۳- تصویر مایل

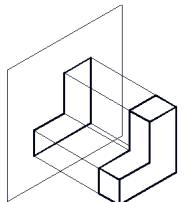
شکل ۲۲- تصویر موازی

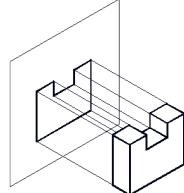
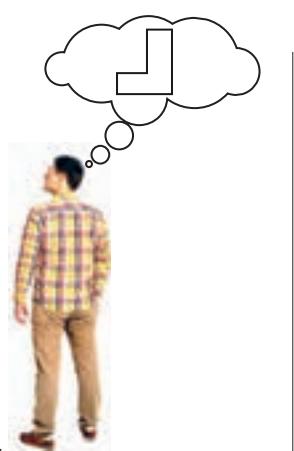
شکل ۲۱- تصویر مرکزی

با توجه به مکان قرارگیری منبع نور، جسم و صفحه تصویر، انواع تصویر به وجود می‌آید که در نقشه‌کشی تصویر موازی بیشترین کاربرد را دارد.

در تصاویر موازی پرتوهای نور به صفحه تصویر عمود است و جسم با صفحه تصویر به صورت موازی قرار می‌گیرد.

شکل ۲۵

شکل ۲۴

فیلم شماره ۱۰۳۱۰: نما و نمایگیری

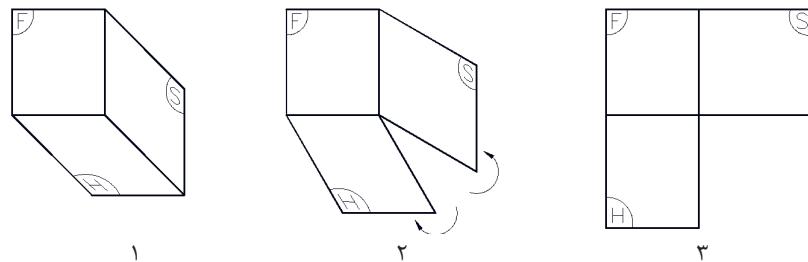
فیلم

تسطیح فرجه و محل قرارگیری صفحات

به گسترش صفحات فرجه و هم سطح کردن آنها تسطیح می‌گویند. این عمل مطابق مراحل شکل ۲۶ انجام می‌پذیرد.

پودمان دوم: تجزیه و تحلیل نما و حجم

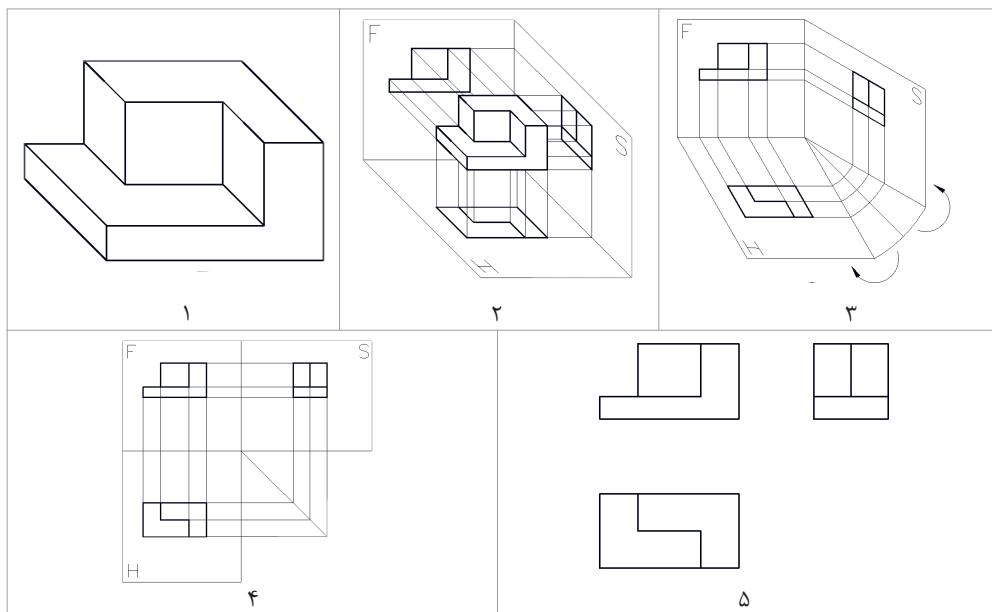

شکل ۲۶- مراحل تسطیح

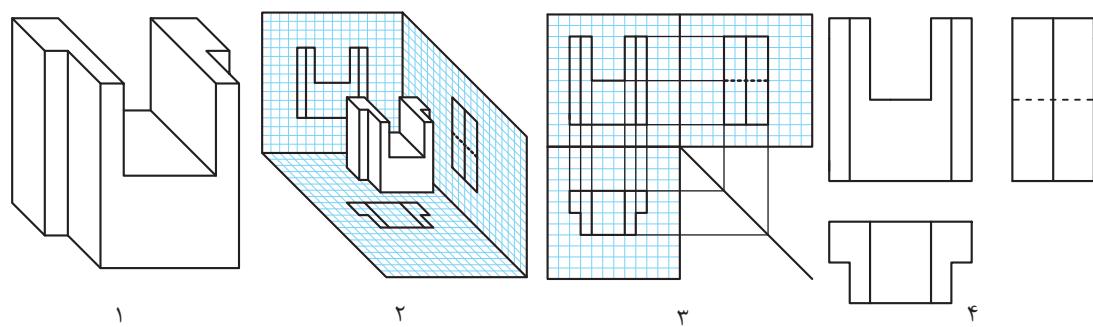
نمای رو به رو (اصلی)	نمای جانبی (نمیرخ)
نمای بالا (افقی)	

شکل ۲۷

بعد از تسطیح، جایگاه قرارگیری هر صفحه تصویر مشخص می‌شود (شکل ۲۷). حالا هر نمایی که روی این صفحات ترسیم کنیم نام آن صفحه را به خود می‌گیرد. در رسم فنی به دلیل وجود این سه صفحه اصلی، اصطلاح سه‌نما معروف شده است. با قرار دادن جسم در فضای (فرجه) بین سه صفحه اصلی می‌توان ارتباط ناماها را راحت‌تر متوجه شد (شکل ۲۸ و ۲۹).

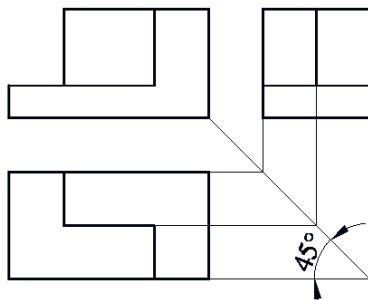

شکل ۲۸

شکل ۲۹

سه‌نما و روابط بین آنها

شکل ۳۰

بعد از تسطیح و مشخص شدن جایگاه هر تصویر برای ترسیم سه‌نما به صورت دقیق باید از خطوط رابط و 45 درجه با خط نازک کمک گرفت. استفاده از خط 45 درجه یکی از روش‌های مختلفی است که برای ترسیم سه‌نما استفاده می‌شود (شکل ۳۰).

ترسیم خط 45 درجه در دفتر شطرنجی آسان بوده و به راحتی انجام می‌شود.

توجه

- ترسیم خط 45 درجه و خطوط رابط در هر نقشه‌ای اجباری است تا فاصله‌ها و محدوده‌های مشخص و یک ارتباط منطقی بین آنها برقرار شود.
- خط رابط و 45 درجه باید با خط نازک ترسیم شود.
- جهت دید نمای رو به رو همیشه از سمت راست حجم می‌باشد مگر در مواقعی که با فلاش یا علامت خاصی مشخص شده باشد.

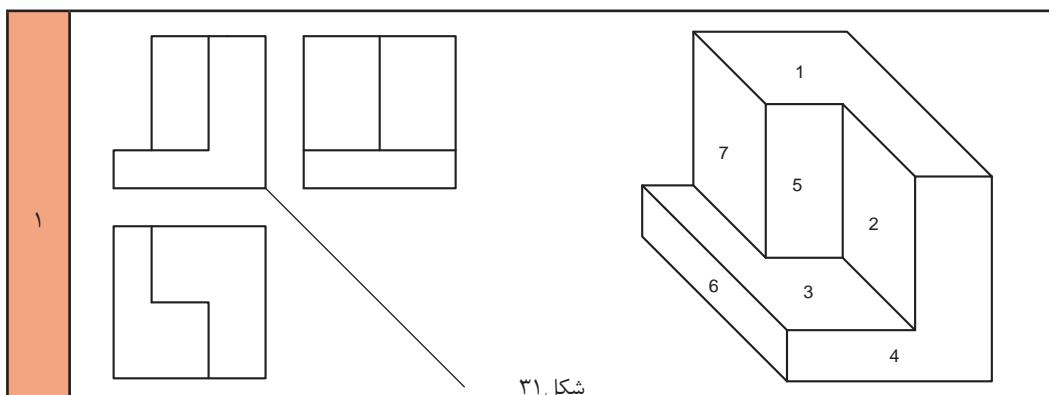
فیلم

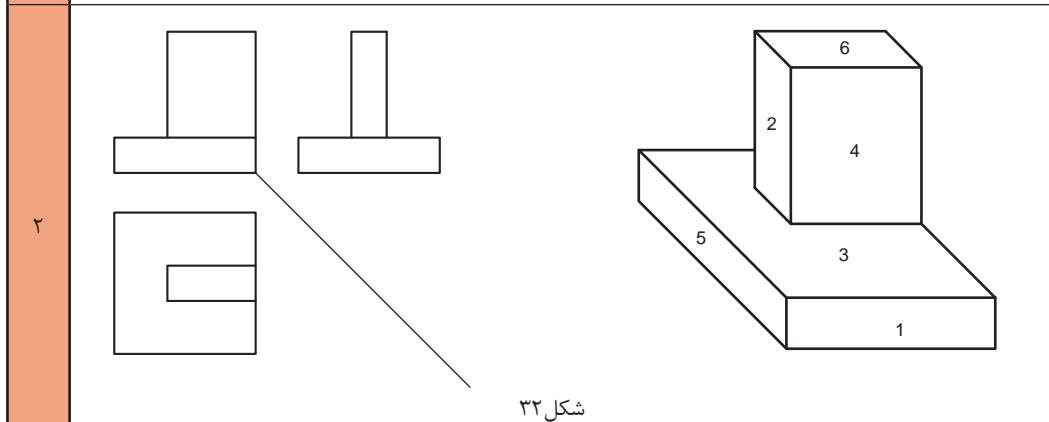
فعالیت کارگاهی

با توجه به حجم‌های داده شده و سه‌نمای ترسیم شده، خطوط رابط و 45 درجه را ترسیم کنید و شماره صفحه‌ها را روی آنها بنویسید.

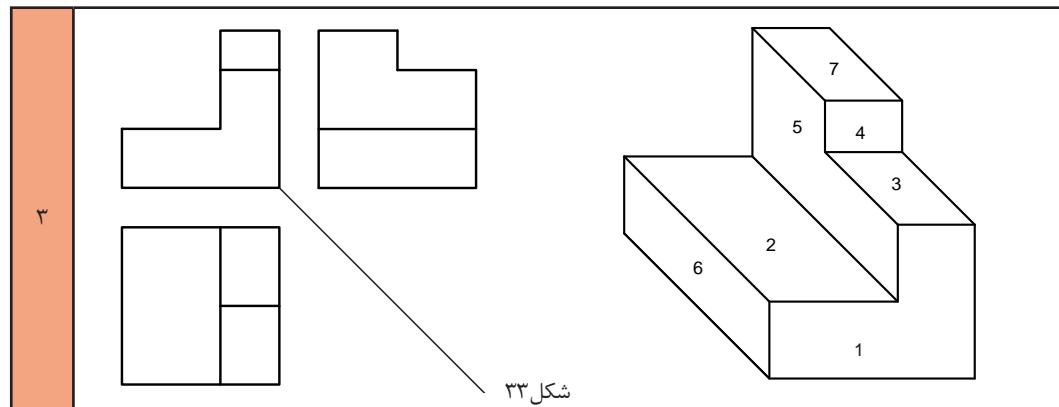

شکل ۳۱

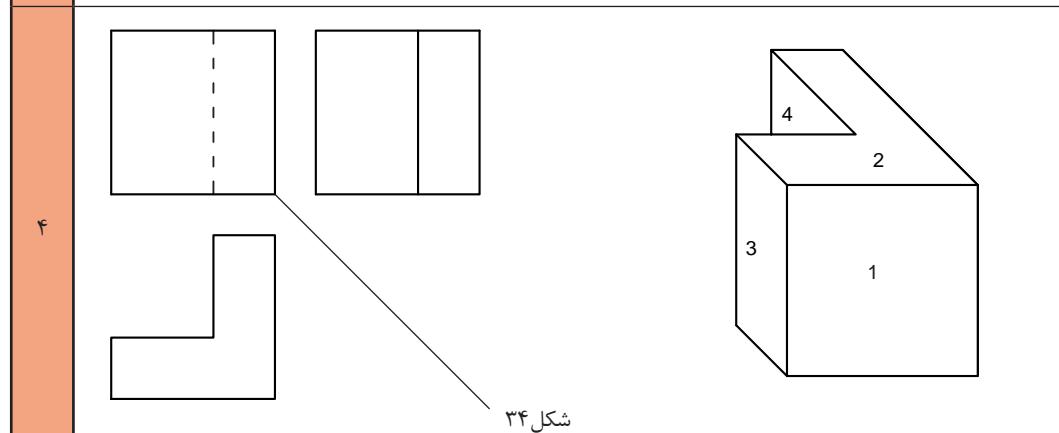

شکل ۳۲

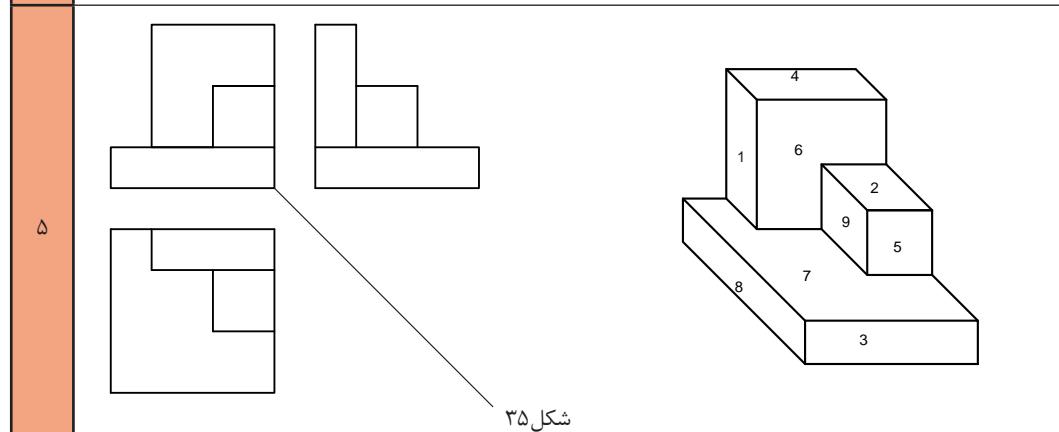
پودمان دوم: تجزیه و تحلیل نما و حجم

شکل ۳۳

شکل ۳۴

شکل ۳۵

مختصات اصلی

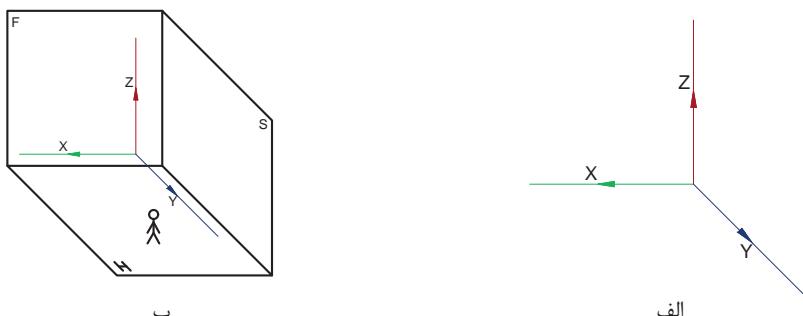
بارها مختصات اصلی شامل طول، عرض (بعد) و ارتفاع را شنیده‌اید و در درس ریاضی با آن کار کرده‌اید. در نقشه‌کشی با تعاریف اصلی و کاربردی آن آشنا می‌شوید. با توجه به صفحات اصلی تصویر که بعد، رو به رو و نیم رخ است، باید مختصات را تعریف کنیم.

ارتفاع(z): فاصله یک نقطه تا صفحه افقی تصویر ارتفاع است.	بعد(y): فاصله یک نقطه تا صفحه رو به رو تصویر بعد است.	طول(x): فاصله یک نقطه تا صفحه نیم رخ تصویر، طول است.

شکل ۳۶

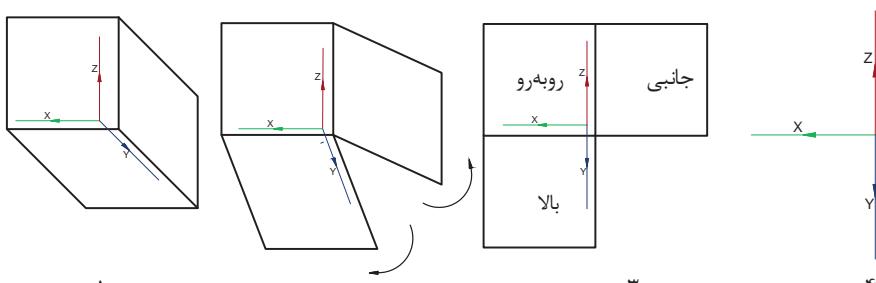
نمایش مختصات در فرجه اول

با کنار هم قرار دادن سه محور اصلی در یک فرجه، شکل ۳۷ ایجاد می‌شود. این محور مختصات با آنچه که در ریاضی خوانده‌اید متفاوت است.

شکل ۳۷

بعد از تسطیح فرجه و تبدیل سه بعدی به یک تصویر دو بعدی، محور مختصات اصلی هم به شکل ۳۸ دیده می‌شود.

شکل ۳۸

پودمان دوم: تجزیه و تحلیل نما و حجم

به شکل ۳۸ دقیق کنید. در صفحه رو به روی تصویر، فقط طول و ارتفاع وجود دارد. در صفحه افقی تصویر، فقط طول و بعد دیده می‌شود و در صفحه نیم رخ تصویر، ارتفاع و بعد خواهیم داشت.

فیلم شماره ۱۰۳۱۳: رنگ‌آمیزی

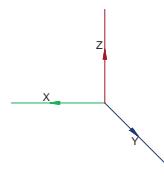
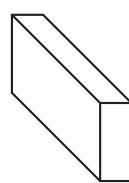
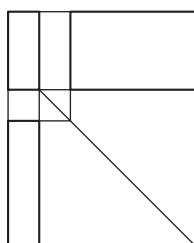

رنگ‌آمیزی سه‌نما روی حجم

اگر به سه نمای یک مکعب مستطیل نگاه کنیم ابعاد را به راحتی تشخیص خواهیم داد. برای تشخیص سریع‌تر و زیبایی کار می‌توان از ۳ عدد مداد رنگی خوش‌رنگ و متضاد نظری قرمز، آبی و زرد استفاده کنیم.

در این کتاب قرارداد می‌کنیم هر نما را فقط با یک رنگ مشخص کنیم. برای مثال نمای رو به رو را قرمز، نمای بالا را آبی و نمای جانبی را زرد خواهیم کرد. رنگ‌آمیزی سرعت تشخیص صفحات را تقویت می‌کند.

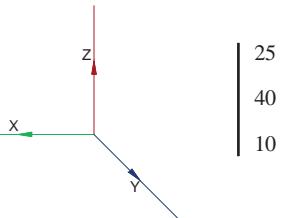
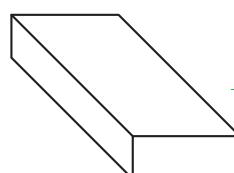
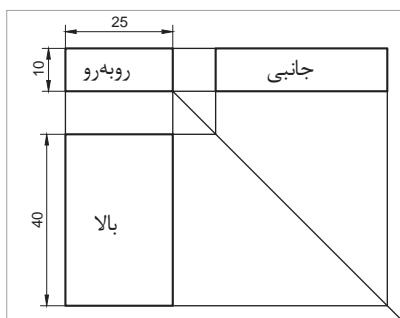
توجه

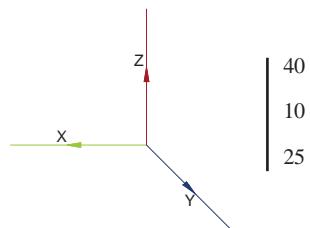
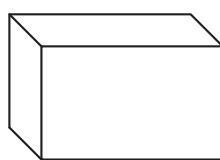
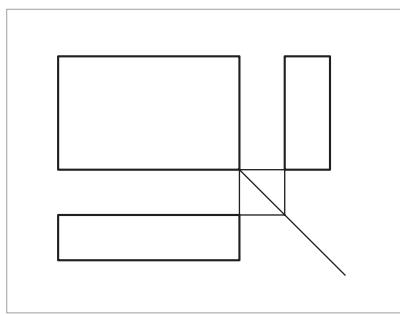
شکل ۳۹

در نقشه‌کشی ابعاد به چگونگی قرارگیری قطعه در فرجه مربوط می‌شود. بنابراین توجه کنید همیشه طول، بلندترین ضلع نیست!

توجه

شکل ۴۰

شکل ۴۱

برای معرفی مختصات یک حجم مقدار طول، بُعد و ارتفاع آن را به صورت سه‌بعدی با خطی (طول، بُعد، ارتفاع) نمایش می‌دهند.

طول

با خطی (طول، بُعد،

ارتفاع)

بعد

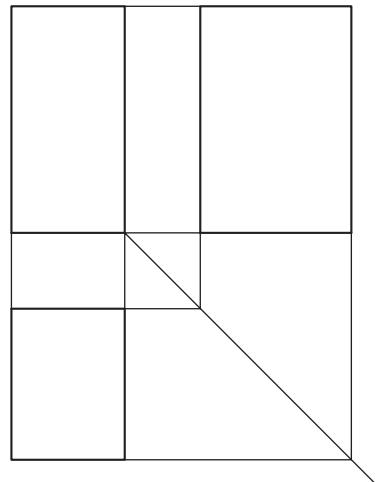
فیلم شماره ۱۰۳۱۴: مختصات در سه‌نما

فیلم

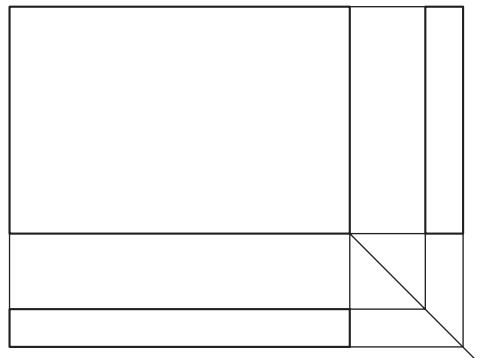
هنرجویان گرامی قبل از انجام فعالیت شکل ۴۲ فیلم مختصات را به خوبی ببینید.

طول، بُعد و ارتفاع سه نمایی داده شده را با خط کش اندازه‌گیری کنید و بنویسید.

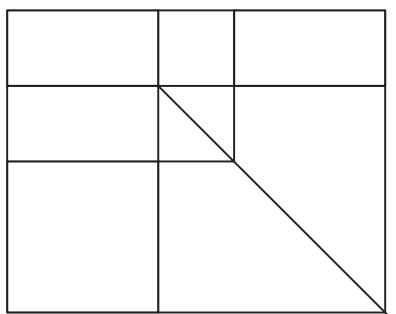
فعالیت کارگاهی

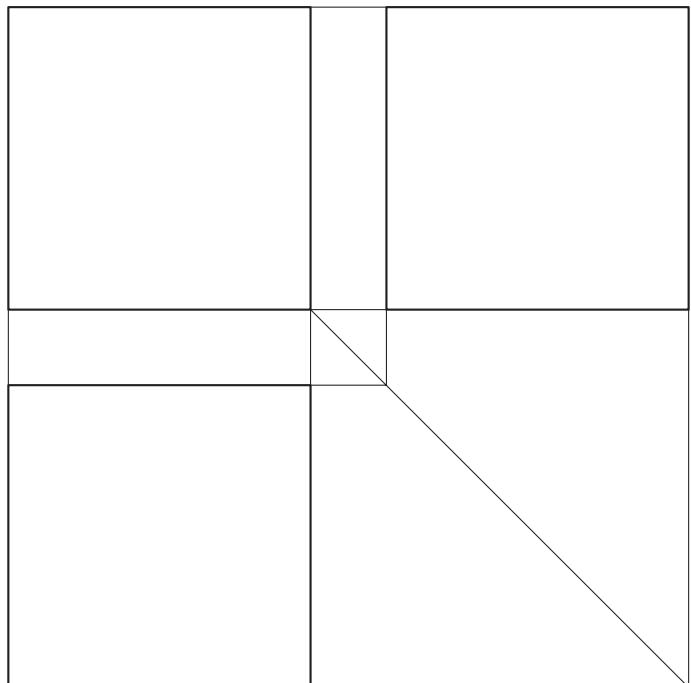
۱

۲

۳

۴

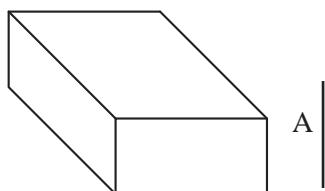
شکل ۴۲

پودمان دوم: تجزیه و تحلیل نما و حجم

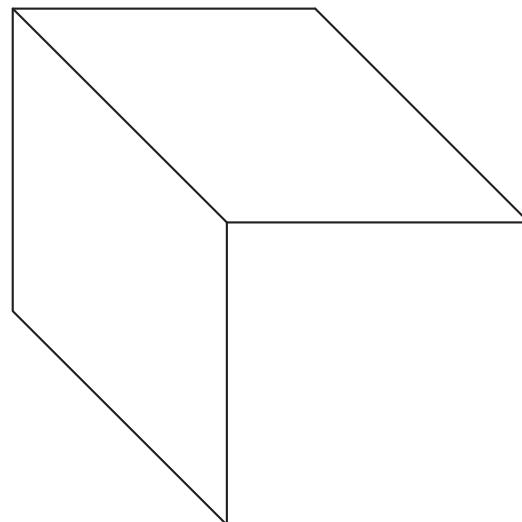
فعالیت کارگاهی

طول، بُعد و ارتفاع تصاویر سه بعدی داده شده را با خط کش اندازه‌گیری کنید و بنویسید.

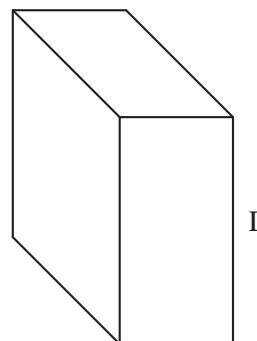
A

B

C

D

شکل ۴۳

با توجه به دو فعالیت شکل ۴۲ و ۴۳ شماره و مختصات هر حجم را در جدول زیر کامل کنید.

فعالیت کارگاهی

۴	۳	۲	۱	سه نما
				حجم

فیلم شماره ۱۰۳۱۵: نمایگیری از حجم

فیلم

روش ترسیم سه نما:

برای ترسیم سه نما در دفتر شطرنجی به ترتیب مراحل زیر عمل کنید:

۲۰

می خواهیم سه نمای یک مکعب مستطیل با ابعاد ۳۰ را ترسیم کنیم.

۵۰

	
<p>۲- مستطيل نمای رو برو را با دانستن مقدار طول و ارتفاع و زیر نمای رو برو با فاصله دو خانه از نمای رو برو ترسیم کنید.</p>	<p>۱- مستطيل نمای بالا را با دانستن مقدار طول و ارتفاع و با فاصله دو خانه از لبه بالا و سمت چپ دفتر ترسیم کنید.</p>

فیلم شماره ۱۰۳۱۶: ترسیم سه‌نما از روی حجم

فیلم

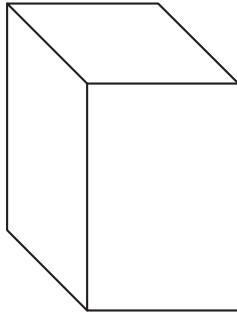
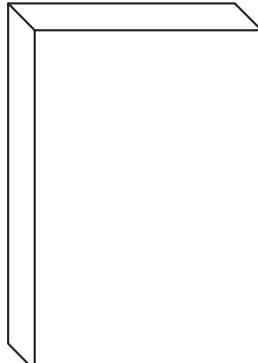

تمرین

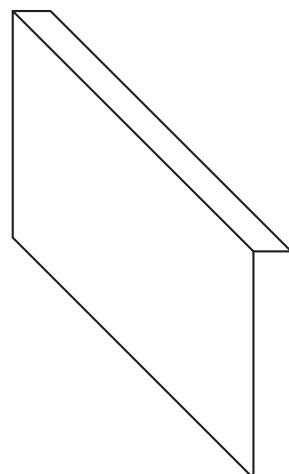
با توجه به احجام داده شده، ابتدا به کمک سه عدد مداد رنگی سه وجه آن را رنگ آمیزی کنید. سپس اندازه‌های طول، بعد و ارتفاع را به کمک خط‌کش اندازه بگیرید و سه‌نمای آن را ترسیم کنید.

توجه

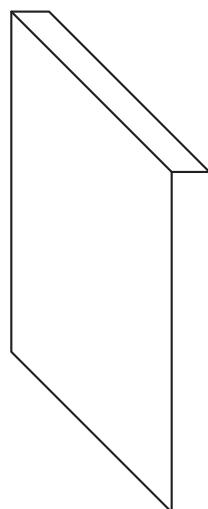
هر تمرین در یک برگ از دفتر شطرنجی ترسیم شود.

 <p>تمرین ۵۲</p>	 <p>تمرین ۵۱</p>
---	--

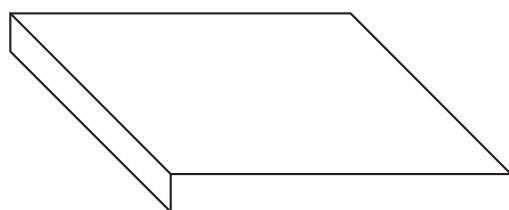
 پودمان دوم: تجزیه و تحلیل نما و حجم

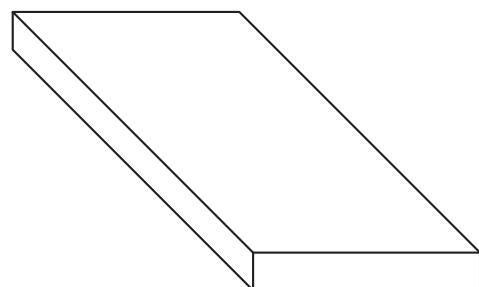
تمرین ۵۴

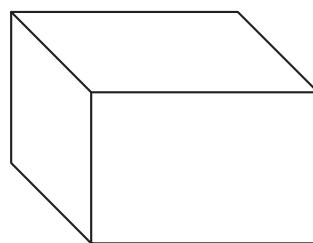
تمرین ۵۳

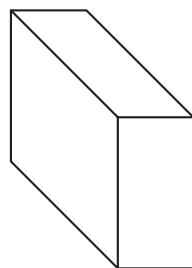
تمرین ۵۶

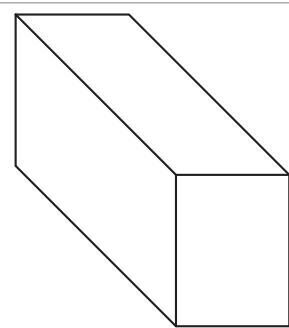
تمرین ۵۵

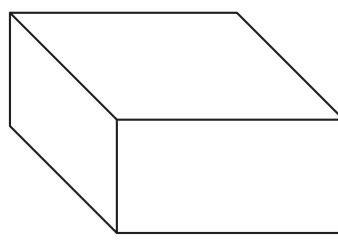
تمرین ۵۸

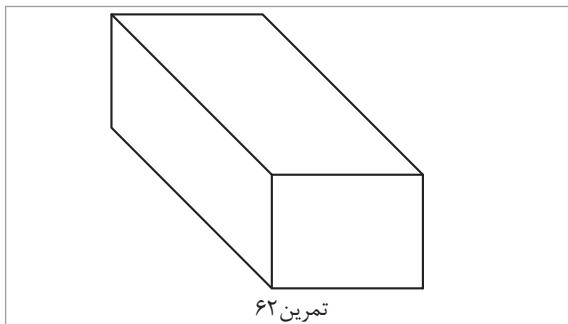
تمرین ۵۷

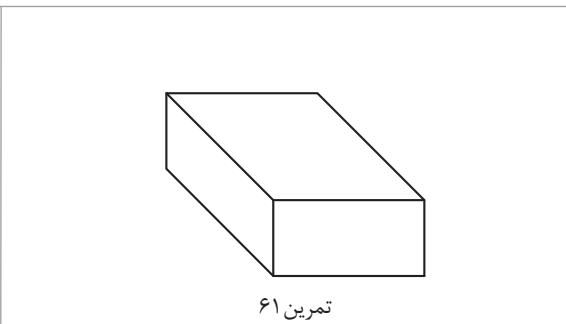
تمرین ۶۰

تمرین ۵۹

تمرین ۶۲

تمرین ۶۱

فیلم شماره ۱۰۳۱۷: ترسیم حجم از روی سه نما

فیلم

روش ترسیم یک مکعب مستطیل

برای ترسیم یک مکعب مستطیل با ابعاد مشخص و با دقت در مختصات داده شده در دفتر شطرنجی باید مراحل زیر را انجام داد:

۴۰		حجمی با ابعاد ۳۰ را در دفتر شطرنجی ترسیم می‌کنیم.
۳۰		
۲۰		

شکل ۴۴

- ۱- با دانستن طول و ارتفاع، مستطیل نمای رو برو را در ۲- از سه گوشه مستطیل رسم شده خطوط ۴۵ درجه با گوشه پایین و سمت راست برگه رسم می‌کنیم.

- ۳- چون قطر مربع بزرگ تراز ضلع آن است، با خط کش ۴- از روی علامت گذاشته شده برای بُعد، خط افقی و مقدار بُعد را روی خط ۴۵ درجه وسطی جدا می‌کنیم. عمودی را رسم می‌کنیم.

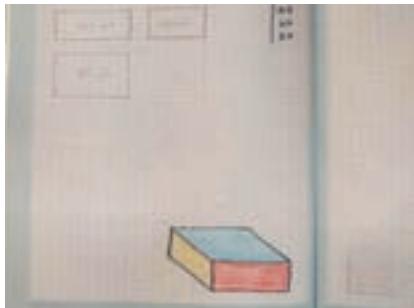
برای بُعد نمی‌توانیم خانه‌های شطرنجی را شمارش کنیم و فقط باید با خط کش اندازه بگیریم.

توجه

پودمان دوم: تجزیه و تحلیل نما و حجم

توجه

دقت کنید که اگر این خطوط افقی و عمودی روی تقسیمات شطرنجی نبود باید به موازات خطوط شطرنجی ترسیم شود.

۶- بعد از ترسیم تصویر سه بعدی و اتمام کار، سه نمای آن را در گوشه بالا سمت چپ همین برگه مطابق مراحل بالا ترسیم می‌کنیم.

۵- سه وجه مکعب را رنگ‌آمیزی می‌کنیم.

فیلم

فیلم شماره ۱۰۳۱۸: ترسیم سه‌نما با مختصات

قبل از انجام تمرین چندبار فیلم مربوطه را با دقت تماشا کنید.

تمرین ۶۳

مراحل فوق را برای مختصات ۴۰
در دفتر شطرنجی انجام دهید.
۳۰
۲۰

تمرین

با توجه به مختصات داده شده در جدول ۱، ابتدا حجم و سپس سه نمای آنها را مطابق مراحل قبل به صورت اسکچ رسم کنید. در پایان حجم‌ها را رنگ‌آمیزی کنید.

توجه

هر نقشه در یک برگ از دفتر شطرنجی ترسیم شود.

۶۰	۱۰	۳۰	۴۰	۵۰	۱۵	۴۰	۶۰	۲۵	۴۰	۲۰	۱۰	۷۰
۲۰	۲۵	۳۰	۱۰	۲۰	۲۵	۱۵	۳۰	۵۰	۴۰	۵۰	۶۰	
۱۰	۵۰	۳۰	۴۰	۲۰	۴۵	۲۵	۱۵	۱۰	۱۰	۲۰	۴۰	
تمرین	شماره											
۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	تمرین

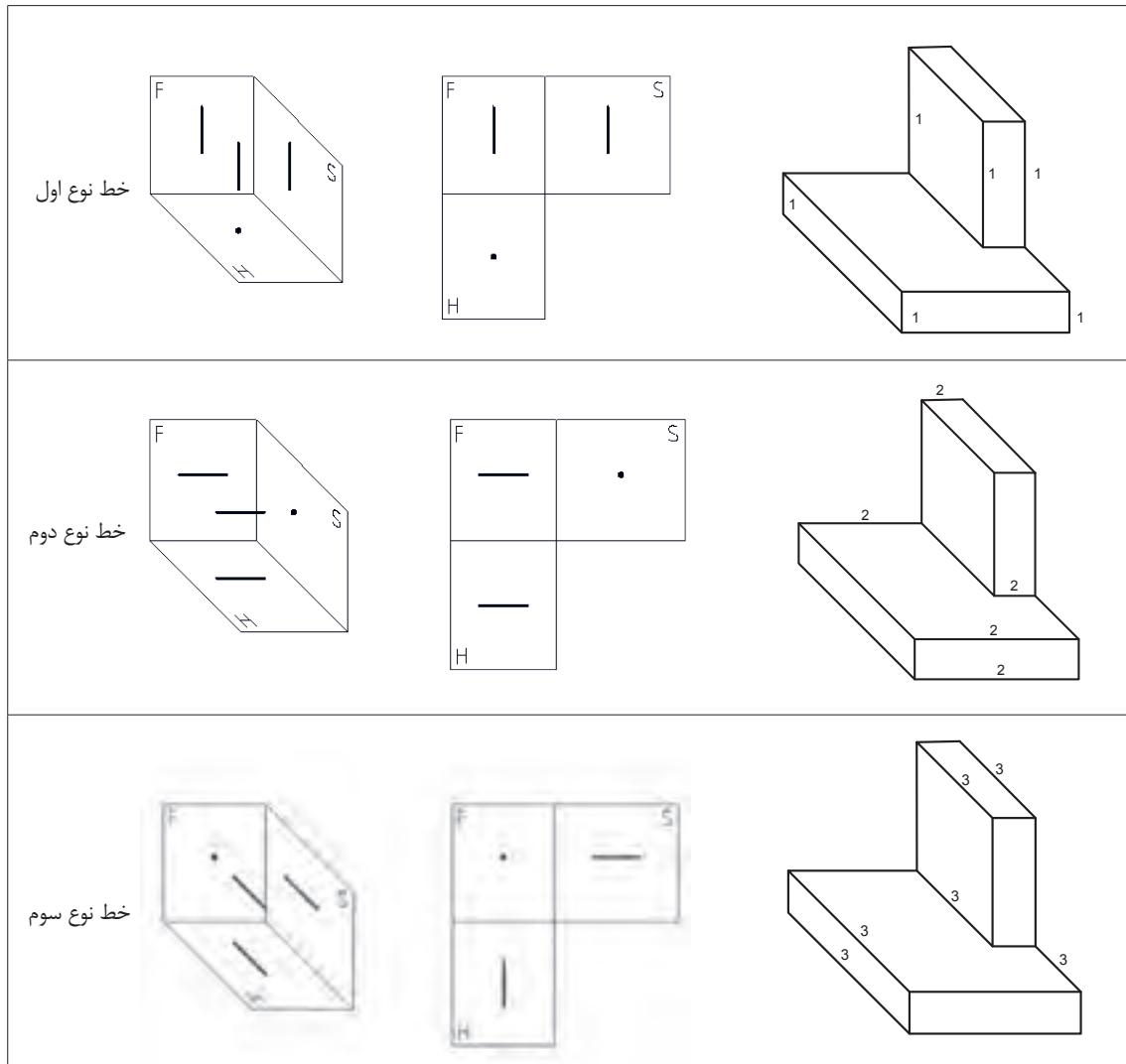
جدول ۱

انواع خط و صفحه

هر خط و صفحه‌ای که در فضای فرجه قرار گیرد، رابطه‌ای نسبت به سه صفحه اصلی تصویر خواهد داشت:

۱- اگر خطی با صفحات اصلی فرجه موازی باشد دارای اندازه حقیقی در آن تصویر است.

۲- خطی که بر صفحه تصویر عمود است، تصویرش یک نقطه خواهد بود.

شکل ۴۵

این سه خط دارای فراوانی بسیار زیادی در محیط اطراف ما هستند که به راحتی می‌توانیم آنها را در فضای اتاق و کلاس خود پیدا کنیم.

چند نمونه از این خطوط را در اطراف خود پیدا کنید و بنویسید.

مانند: خط لبه طاقچه و ...

فعالیت کارگاهی

پودمان دوم: تجزیه و تحلیل نما و حجم

در احجام داده شده چند عدد از خطوط ۱، ۲ و ۳ وجود دارد و چند عدد از آنها قابل رؤیت است. آنها را شناسایی کنید و در جدول بنویسید.

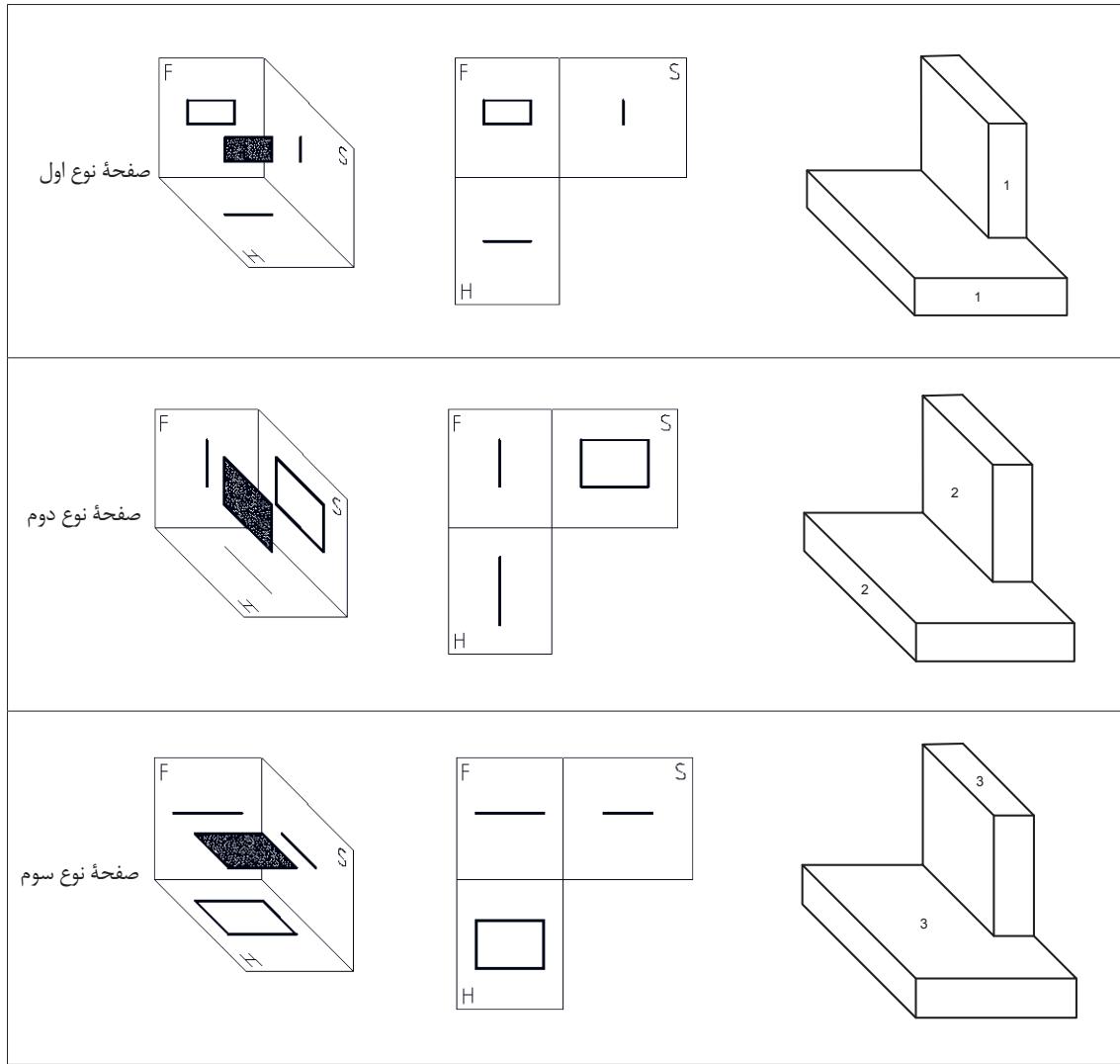
فعالیت کارگاهی

نوع خط	موجود	نعداد خط	قابل رؤیت	نعداد خط	موجود	نوع خط	قابل رؤیت	نعداد خط	قابل رؤیت	نعداد خط	موجود	نوع خط	قابل رؤیت	نعداد خط	قابل رؤیت							
۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
۲	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
۳	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
۴	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
۵	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
۶	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
۷	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
۸	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱

شکل ۴۶

صفحاتی که با صفحه اصلی تصویر موازی باشند دارای تصویر حقیقی هستند.

شکل ۴۷

این سه صفحه دارای فراوانی بسیار زیادی در محیط اطراف ما هستند که به راحتی می‌توانیم آنها را در فضای اتاق و کلاس خود پیدا کنیم.

چند نمونه از این صفحه‌ها را در اطراف خود پیدا کنید و بنویسید.

مانند: سطح روی میز و ...

فعالیت کارگاهی

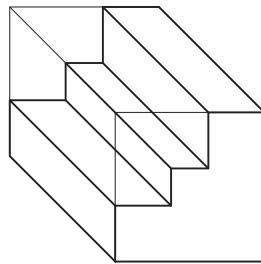

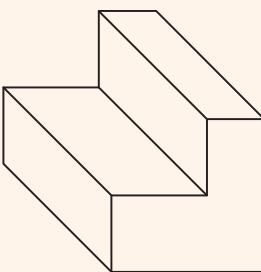
پودمان دوم: تجزیه و تحلیل نما و حجم

در احجام داده شده چند عدد از صفحه‌های ۱، ۲ و ۳ وجود دارد و چند عدد از آنها قابل رؤیت است. آنها را شناسایی کنید و در جدول بنویسید.

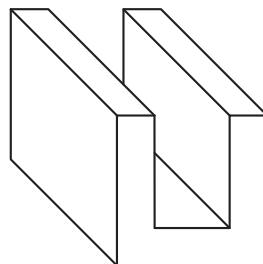
نوع صفحه	موجود	تمام صفحه	قابل رویت	تمام صفحه	نوع صفحه
					-
					۲
					۳

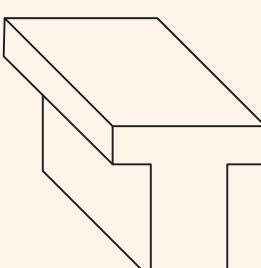
نوع صفحه	موجود	تمدداد صفحه	قابل رویت	تمدداد صفحه	تمدداد صفحه
۱					
۲					
۳					
۴					

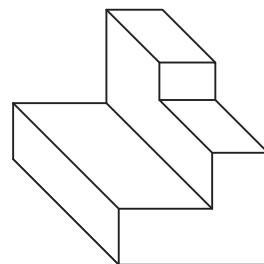
نوع صفحه	موجود	تمدداد صفحه	قابل روپیت	تمدداد صفحه	نوع صفحه
-					
۲					
۳					

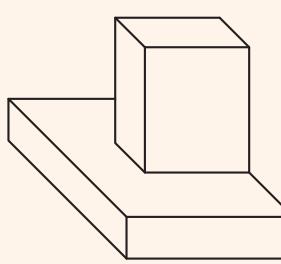
نوع صفحه	موجود	تعداد صفحه	-
قابل ریخت			۲

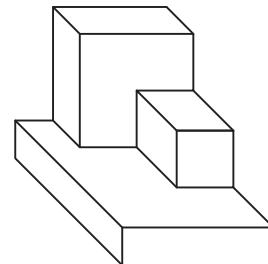
نوع صفحه	موجود	تمدداد صفحه	قابل روشت	تمدداد صفحه	تمدداد صفحه
۱					
۲					
۳					

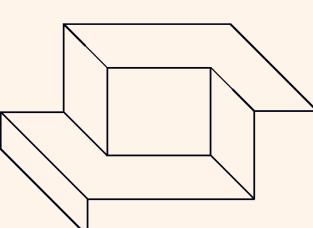
نوع صفحه	موجود	تعداد صفحه	قابل رؤیت	تعداد صفحه	نوع صفحه
					-
					۲
					۳

نوع صفحه	موجود	نعداد صفحه	قابل روت	نعداد صفحه	نعداد صفحه
-					
-					
-					

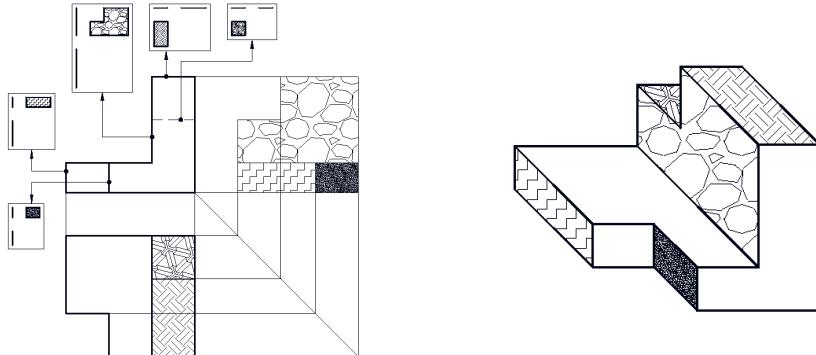

نوع صفحه	موجود	تعداد صفحه	قابل رؤیت	تعداد صفحه	موجود
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-

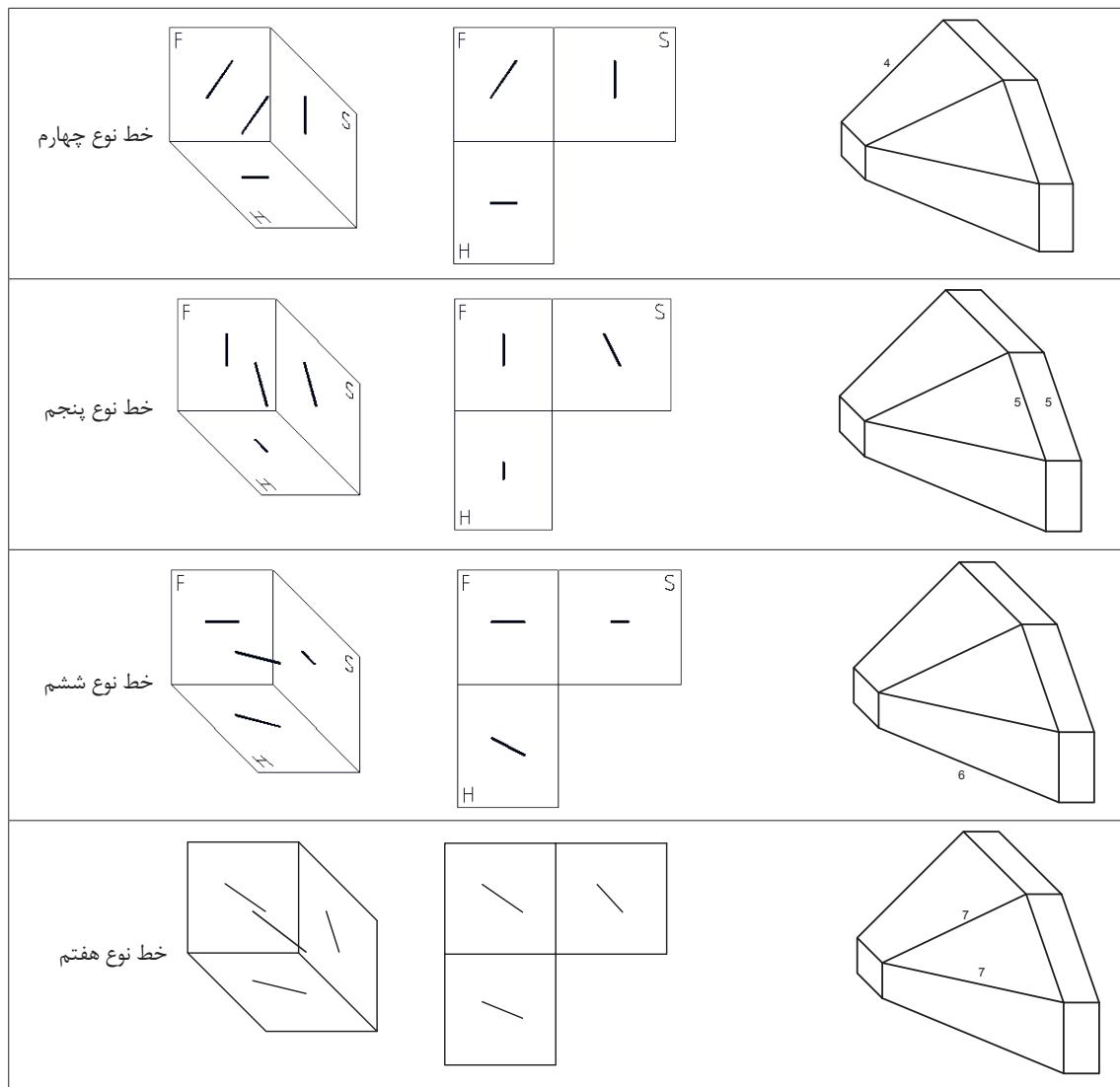
٤٨

به ارتباط بین صفحات و خطوط در حجم و سه‌نما دقت کنید، شماره‌گذاری و رنگ‌آمیزی سرعت درک شما را از نقشه بیشتر می‌کند.

شکل ۴۹

گروه دیگر خط و صفحه‌هایی هستند که نسبت به صفحات اصلی تصویر زاویه دارند.

شکل ۵۰

پومن دوم: تجزیه و تحلیل نما و حجم

در احجام داده شده چند عدد از خطوط ۴، ۵، ۶ و ۷ وجود دارد و چند عدد از آنها قابل روئیت است. آنها را شناسایی کنید و در جدول بنویسید.

فعالیت کارگاهی

نوع خط	موجود	تعادل خط	قابل روئیت
خط	۶		
خط	۵		
خط	۴		
خط			

نوع خط	موجود	تعادل خط	قابل روئیت
خط	۷		
خط	۶		
خط	۵		
خط	۴		
خط			
خط			
خط			

نوع خط	موجود	تعادل خط	قابل روئیت
خط	۷		
خط	۶		
خط	۵		
خط	۴		
خط			
خط			
خط			

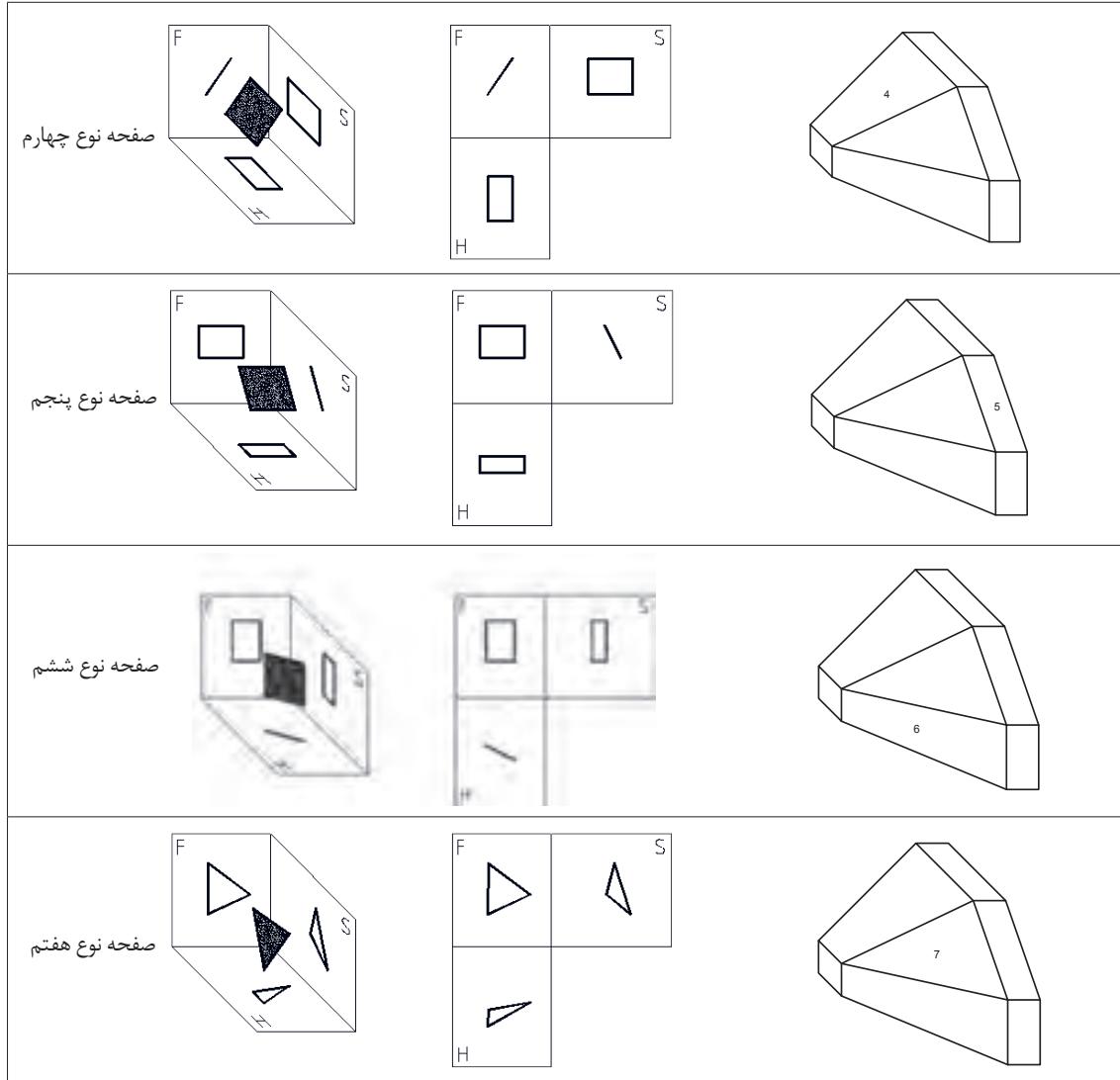
نوع خط	موجود	تعادل خط	قابل روئیت
خط	۷		
خط	۶		
خط	۵		
خط	۴		
خط			
خط			
خط			

نوع خط	موجود	تعادل خط	قابل روئیت
خط	۷		
خط	۶		
خط	۵		
خط	۴		
خط			
خط			
خط			

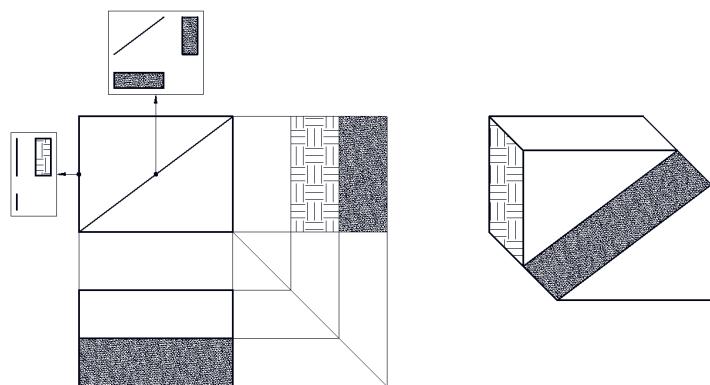
نوع خط	موجود	تعادل خط	قابل روئیت
خط	۷		
خط	۶		
خط	۵		
خط	۴		
خط			
خط			
خط			

شکل ۵۱

در احجام صفحات شبیدار هم کاربرد زیادی دارند.

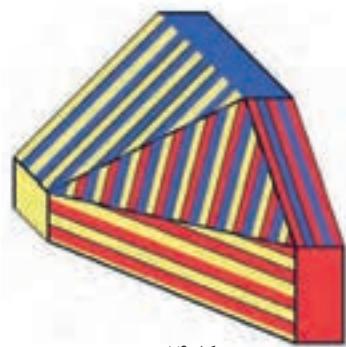
شکل ۵۲

شکل ۵۳

پودمان دوم: تجزیه و تحلیل نما و حجم

به حجم رنگ آمیزی شده دقت کنید، انواع خط و صفحه در آن وجود دارد.

شکل ۵۴

در حجم‌های داده شده چند عدد از صفحه‌های ۴، ۵، ۶ و ۷ وجود دارد و چند عدد از آنها قابل رویت است. آنها را شناسایی کنید و در جدول بنویسید.

فعالیت کارگاهی

نوع صفحه	موجود
۴	۱
۵	۲
۶	۳
۷	۴

نوع صفحه	موجود
۴	۱
۵	۲
۶	۳
۷	۴

نوع صفحه	موجود
۴	۱
۵	۲
۶	۳
۷	۴

نوع صفحه	موجود
۴	۱
۵	۲
۶	۳
۷	۴

شکل ۵۵

جدول ارزشیابی پایانی

نمره	شاخص تحقق	نتایج مورد انتظار	استاندارد عملکرد (کیفیت)	تکالیف عملکردهای واحدهای پادگیری)	عنوان پودمان		
۳	تعیین نماها در یک ترسیم ساده، تجزیه تحلیل نماها و حجم‌های نامنظم و ارتباط بین آنها	بالاتر از حد انتظار	تجزیه و تحلیل حجم‌ها، تعیین نماها و روابط بین آنها مطابق استانداردهای ISO نقشه‌کشی	تجزیه و تحلیل تصویر مجسم	تجزیه و تحلیل نما و حجم		
۲	تعیین نماها در یک ترسیم ساده، تجزیه تحلیل نماها	در حد انتظار		تعیین نماهای رویرو ، جانبی و بالا			
۱	تعیین نماها در یک ترسیم ساده	پایین‌تر از حد انتظار		نمره مستمر از ۱			
	نمره پودمان از ۳						
	نمره پودمان از ۲۰						